

Friss Újság

Független közgazdasági, irodalmi és társadalmi lap

A szerelmes ifju,

ha nem tud célt érni szíve válsztottjánál, versebe szokta keservét kiönteni. Ha államok reménytelenül epedeznek a béke után, nemzetközi egyezményekbe foglalják vágyakozásukat. Rímek és paragrafusok egyaránt türelmesek, ártatlanok, sőt az esztétikai forma vonzóerejét sem nélkülözik, de a sexappeal mégsem pótolják. Annnyit azonban a legrosszabb vers és paragrafusfaragó szerelmestől is el lehet várni, hogy valamelyes új érzést, vagy gondolatot préseljen a szavakba, amelyekkel szerelme tárgyát meg akarja hatni. Abban az órában, amelyben a nagy hatalmak a megértésről és az együttműködésről áradoznak, nincs egy mondat, nincs egyetlen szó, amely több reménnyel kecsegtetne a nemzetközi béke biztosítására. Tudjuk, hogy Nubia párdcu nem szül gyáva nyulat. Tudjuk, hogy konferenciák konferenciát, nem pedig leszerelést szülnék és ezt igazán nem szükséges bizonyítani is. Kétségkívül szomorú történelmi tapasztalat, hogy a háboru poklába vezető út örök idők óta békeszándékokkal volt kövezve. Alig volt megállapodás a 843-ban kötött verduni békeszerződés óta, amelyben a szerződő felek az örök időkre szóló rendületlen békeszeretetükről ünnepélyes prózában ne áradoztak volna. De egy sem akadt, amely megakadályozta volna őket abban, hogy alattvalóikat ne küldjék a túlvilági örök békébe, ha gazdasági, vagy hatalmi érdekből azt szükségesnek vélték. Még az isten béke (treuga Dei) sem nyújtott több biztosítékot. (Nys: Droit de la guerre 114.) Háboru esetén minden garanciális szerződés papírrongyá foszlik, aminőnek Bethmann Hollweg a világháboru kezdetén a Belgium semlegességét biztosító egyezményt keresztelte. Ha a világhatalmak igazán a béke atmoszféráját akarnák elkészíteni, akkor miért akarják gyá-

rilag kitermelni a hadseregeket? Természetesen csak védekezés céljából, a »védekezés« báránny-bőrébe bujtatva. Véleményünk szerint a békét egységesül a nemzetközi demokrácia biztosít.

hatja. Egyedül a gazdasági demokrácia bírja meghiusítani a háborus uszítók harácsolási céljait. Mi bizunk a demokrácia föltartóztatathatatlanságában...

Vajjon: nálunk tényleg sok a rossz ember?...

(Er. tud.) „Aki a virágot szereti — rossz ember nem lehet“ — állapítja meg a költő és állítja azok, akik még ma is hisznek a költőnek. Ha pedig ez így van, akkor Satu-Mare város vezetőségének igen rossz véleményét kell táplálnia az itteni jó embereket illetően, mert állandó a felzudulás, hogy a város közönsége legázolja, tönkreteszi a parkban elhelyezett, párját ritkító, gyönyörű virágágyakat, amelyeket pedig olyan nagy gonddal kezel a városi kertész. Szinte fájdalmas nézni, mivé válnak ezek a szép, üde virágágyak a közönség nemtörődomsége, kiméletlensége és néha ijesztő formában meg-

nyilvánuló fegyelmezetlensége következtében. Gyermek gázolja össze a virágokat, mamák, cselédlányok szaladnak a gyermekek után, nem törődve semmivel, — ugyanugy a közepére taposnak a virágágyak, mint az apróságok. Máskor pedig kóbor kutyák és elkényeztetett szalonebecskék rohannak keresztkasul a virágágyakon. Tehát a virágok legázolása jelenti, hogy nálunk bizony sok a rossz ember.

Ettől a megállapítástól teljesen függetlenül, — városunk disznék, a parknak megkiméltése minden városát szerető polgárnak kötelessége...

A satumarei kereskedőtársadalom botránya.

— II-ik közlemény —

Fenti cím alatt mult számunkban megemlékeztünk arról, hogy Fekete Lajos háztulajdonos kilakoltatási eljárást tett folyamatba a „Parti Aruház“ tulajdonosa: Bernáth Sándor ellen, mert az általa bérlet üzlethelyiségre az oradeai Carmen cipőgyár itteni fiókjától Fekete előnyösebb bérleti ajánlatot kapott. A rövidesen megtartott járásbíró-sági tárgyaláson Bernáth azzal védekezett, hogy a kilakoltatás okot nem szolgáltatott, mert tíz év óta bérlő a helyiséget és ezen idő alatt mindenkor

pontosan eleget tett bérlői kötelezettségének. Több tanu kihallgatása után a bíróság a keresetet elutasította. Ezzel ez az ügy azonban még nem zárult le, mert — mint értesültünk — Fekete jogorvoslattal él és újabb tanukat fog bejelenteni, kikkel igazolni kívánja, hogy Bernáth több ízben és többek előtt elégedetlenségét fejezte ki az üzlethelyiség sötét volta miatt s ilyenkor mindig felmondását hangoztatta, amit Fekete tudomásul is vett, s csak az alkalomra várt, hogy a számtalanszor

Vajjon

akkor is olyan szerencsétlen lenne ez a világ, ha a jelszavakat nem tévesztették össze a valósággal?...

Vajjon: kinek lesz igaza a Fekete contra Bernáth féle kilakoltatási perben?...

Vajjon: ha tényleg olyan okos ember az a Bernáth, akkor megtudná-e mondani, hogy mennyit keres az a kereskedő, aki 70 leít kér egy méter anyagért és rövid alkudozás után mégis oda adja a varónak ugyanazt az anyagot 40 azaz negyven leítért?...

felmondott üzlethelyiséget új bérlőnek kiadhatta. Ez most jelentkezett, azonban Bernáth időközben mást gondolt s most már nem állja a szavát és nem hajlandó kimenni az általa sokszor lebecsmérelt üzlethelyiségből. Ha Fekete mindezeket igazolni tudja, úgy — azt hisszük — Bernáthnak sok pénzébe fog még kerülni ez a „komolytalan“ makacskodása, amivel csak saját magáról állítana ki rossz bizonyítványt. Mert ha tényleg nem tetszik neki az üzlethelyiség, akkor miért nem megy ki onnan? Ha pedig tetszik neki, miért tíz évig tetszett, — akkor meg miért ócsárolja?.. Nagyon csavaros észjárása lehet ennek a Bernáthnak. No de, meglátjuk mi re megy ezzel Feketével, aki — ugylátszik nem hagyja a maga igazát annál kevésbé, mert jól tudja, hogy az az idő már rég elmúlt, hogy a bérlőnek — pláne, ha az még kellemellenkedik is, ne lehessen felmondani. Ha másképp nem megy, — úgy minden valószínűség szerint Fekete fog most már felmondani és Bernáthnak csakugyan mennie kell. Csak azon csodálkozunk, hogy Bernáth mégis miért csinálja akkor ezt a költséges és merőben „komolytalan“ heccet?.. Vajjon: miért?.. Tán lelépést vár?.. Azt ugyan várhatja... Az ügy további fejleményeire még visszatérünk.

Társadalmi riport

A pszichoanalitikus esete egy szépasszonnyal...

A papa igen jómódu, ugynevezett társadalmi ur. A leány elvált asszony. Mindenütt ott látható, ahol együtt van a város krémje. Sportol, táncol, bridzsel, strandol, udvaroltat magának. Ez nem baj, nagyobb baj az, hogy a szépasszony olvas is. Mit? ... Pikket és pakkot. A megboldogult „Ujságíró Club” idején, a házár-korban még szenvedélyesebben totizott. Történetünk ebben az időben kezdődött. A család megelégette a dolgot. A szenvedélyes kártyázás ellen valamit tenni kellett. A családi tanács összeült. A tanácskozáson részt vett a papa, a mama, a nagynéni és a rokonok. Egyikük meglepő gyógymódot ajánlott. Pszichoanalitikushoz kell küldeni őnagyságát, mert a kártyaszennvedélyen csak a lélekbuvár orvosok segíhetnek. Ebben állapodtak meg. A papa kereste fel a fiatal, kitűnő pszichoanalitikust, aki röviden elmondta, hogy miről van szó. Őnagysága tizenötezer lei havi apanázst kap és ezt minden hónap első napjában elveszti. Különböző módon megpróbálták segíteni a dolgon. Az apanázst felosztották. Elsején csak ötezret kapott őnagysága, tizedikén újra ötezret és huszadikán megint ötezret. Mi történt? Az első ötezer elszrott elsején, a második tizedikén, a harmadik huszadikán. A pszichoanalitikus meghallgatta a történeteket, aztán röviden válaszolt:

— Őnagysága esete érdekel és vállalom.

A családi tanács határozatát, a kijelölt orvos nevét és lakáscímét közölték őnagyságával. A szépasszony hosszas habozás után beleegyezett a kurába, de csak azzal a feltétellel, ha az apanázst ötezerrel felemelik. A családi tanács boldogan összeült és megszavazta a huszezer leit, ami valóban arra szolgál majd, hogy őnagysága társadalmi pozíciójához méltóan megéljen, nem pedig arra, hogy holmi Carneolok stbi ujságíró krupiek osztozkodjanak rajta. Őnagysága délelőtti felvette az apanázst, aztán kiment

a tenispályára, délután pedig elment a pszichoanalitikushoz. A pszichoanalitikusnál sikere volt. A lelki-kúra megkezdtekor az orvos először a gyermekkori élményei után érdeklődött, aztán lassan, óvatosan a családi tanács által bepanaszolt káros szenvedély okai után kezdett tapogatózni. Az első pillanatra megállapította, hogy őnagyságának nincsenek e-

rős gátlásai. A második héten a pszichoanalitikus már úgy látta, hogy őnagysága állapota erősen javul. Egyik kedvező napon a ravasz orvos, aki a helyszínen, a kártyaszobában akarta tanulmányozni a szépasszonyt, így szólt:

— Maga olyan érdekesen beszél ezeknek a kluboknak az életéről, hogy magam is kíváncsi lettem rá, szeretnék egy tanulmányutat tenni, ha megengedi, valamelyik napon elkísérem.

És el is kísért. Néhány napig együtt jártak. Az orvosnak tetszett a dolog.

Néhány husz lejes tétellel meg is próbálkozott, aztán száz leieseket tett. Majd ötszáz leieseket, később ezreket.

Finale: Őnagysága kimaradt a klubból. Rájött, hogy toti nélkül huszezer leiből remekül lehet élni. Az orvos viszont igazat adott Dosztojevskynek, aki a kivégzésről a kártyaclubba sietett. Egyszerűen elromlott a praxis. A pszichoanalitikus, hogy úgy mondjuk lecsuszott, tönkrement, el is költözött azóta Satu-Mareról.

Őnagysága viszont meggyógyult.

Akiknek csak szám-jegy a nevük

(Er. tud.) Nápoly mellett, az avernai elmeegógyintézetben huszonkét éve ápolnak huszonkét orosz, akiknek személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani. Nem tudják még ki venni belőlük, hogy Oroszország melyik vidékéről származnak, hogy hívják őket, sőt az orvosok még azt sem tudják pontosan, hogy valóban örültek-e, vagy csak szimulálnak. A huszonkét réjtélyes elmebeteget „az avernai örült oroszok” néven könyvelték el a hatóságok. A huszonkét orosz a háború alatt osztrák fogásba került, ahonnan az olaszok szabadították ki őket. Miután semmiféle iga-

zó írást nem találtak náluk és nem voltak hajlandók felvilágosítást adni személyazonosságukra vonatkozólag, számokkal látták el őket, hogy megkülönböztethetők legyenek egymástól. Az oroszok csendesen viselkednek, de amikor Oroszországba való deportálásukat említik előttük, dühöngeni kezdenek, úgyhogy kényszerzubbony-nal kell megfűkezni őket. Vezérük az ötös számú orosz, aki valószínűleg tiszt volt. Az elmeegógyintézet kénytelen ápolás alatt tartani a titokzatos huszonkét orosz, mert hivatalosan, mint elmebetegek szerepelnek.

A szív . . .

Hát igen a szív, ez a bolondosan érző, sajtó és vergődő szív... ez a kicsi husdarab, amit a hatalmas természet játékos kedvében dobott az emberbe, hogy hajtsa, üzze a testet, ezt a szerves anyagot, hogy végül is, mint valami divatjamult ékszertermék kerüljön vissza az anyaföldre.

Hogy miért?

Hát ki tudna erre feleletet adni?

Emberi elme, emberi logika, aligha.

Csak egy ami bizonyos, a Halál...

Ma egy értékes, tevékeny élet dől ki az emberek sorából, holnapután egyik legrokonszenvesebb írónk, művésztünk életét törli kette s egy-egy ámulás érzékenny csapást mér egyete-

mes irodalmi, vagy közéletünkre. S ez a kegyetlen nagy Kaszás, mintha vilányfénynél válogatná a jót, az igazit és mindég csak a legértékesebbet.

Mi pedig jelentjük:

Szívbenulás..., szívszélhűtés..., a szív felmondta a szolgálatot..., stb.

Igen, a szív...

Ezt így nem lehet kérem — mondja az orvos.

— Folytonos éjszakázás, egy kis alkohol és sok-sok cigarettát az amugyis tulhajtott szellemi munka mellett, ami együttvéve az idegrendszer beteges hullámzása, amely aztán idő előtt öl.

Na még egyoldalú étkezés — állapítja meg továbbá az orvos. — A szívnek, ennek a nagy munkát vég-

ző, pihenő nélkül dolgozó szervnek ugyanis fokozottabb táplálékra van szüksége, kérem... Közben kerülni kell a fizikai, valamint a megerőltetett szellemi munkát és izalmakat... — így, az orvos.

Ezt így könnyű mondani. Manapság bőven jut mindenkinek a másiktól. Aztán meg nem is élhetünk, mint valami szentek... — mondjuk mi. — Nem vonhatjuk ki magunkat az élet apróbb örömei és szenvedései alól, még akkor sem, ha ez mind-mind a szívre is megy.

A szívet pedig nem lehet ketté választani a testtől, különösen nem az író és művészbereknek. Akik az adott belső, vagy külső körülményeknek megfelelően mindent a szíven keresztül adnak, mondanak.

Verseket írnak szerelemről, bánattól terhes, szenvedésekkel telesírt életről, a világ sok-sok buja bánatáról s éreznek sok szép és fájómondani valót, amit magukba zárnak, amit a „kenyér” parancsol.

Életük: az alkotó és zseniális erők egygyé halmozása, melynek építő levezetése semmi más, mint a hallással való kacérkodás, azon a véres-gépen, a szíven keresztül.

Drága Zágoni Dezső. Mikor e sorokat írjuk, fátyolos szemmel látjuk szép, férfias alakod. Művésznakendőd, mint valami lobo-

Fogorvosi műszerek,
fogászati kellékek,
rozsdamentes fémberendezések,
gyári árak mellett
beszerelhetők
Taub Dental-Depou-
nál
Satu-Mare, Bul. Basarabilor 20.
Telefon: 258.

gó temperamentum, gyászosan simul formás melledre, hirdetve minden szépet és jót, ami benned élt és szenvedést, ami nemcsak a Tied.

És így jönnek sorjában Koós, Kovács, Dzsida Jenő, Solymosán Magda, az erdélyi író és művészvilág, majd közéletünk számos kiváló egyéniségei, akik máról-holnapra olyan fiatalon dőlnek ki az élők sorából.

Hogy miért?
Hát ki tudna erre feleletet adni?

HIREK

Felelősszerkesztő
és lapfőigazgató:
Joldthy B. Zoltán

Aktuális rimék

Sistereg a világ katlan,
Pattanásig van hevülve,
Az a látszat, hogy a világ,
Egészen megvan kergülve.
Köszá hírek szállingóznak,
A világnak négy sarkából,
A legnyugodtabb embert is
Kizökkentik a sodrából.
Világnézetek harcolnak,
Melyik győz, ki tudja ezt még?...
Akkor tudnék felelni rá,
Ha jövedő mondó lennék.
S mivel nem születtem jónak,
Sőtétben tapogatózok,
Ha inog a föld alattam
Mindjárt jobban megfogózok.
Én is némán asszisztálok
A tobzódó eseményben,
Csökkenve a valutában
S gyarapodva a reményben.
Mert a reményt nem hagyom fel,
Azt a kutyafáját neki,
Én egy „remény polgár” vagyok,
Ért miért is nevetnék ki?...
Kifogtam már mindemből
Nincs vagyonom, nincsen pénzem,
Ha még reményem se lenne
Elpusztulnék biztos, érzem.
Vagyunk így, egy jó pár ezren
Aki céltalanul járunk,
Csetlünk-botlunk reménykedve
És a „sült galambra” várunk,
Nem szólunk; nem lázadozunk,
Nekünk nincsen véleményünk,
Nem gyávaság ez, száraz tény.
Mi örvendünk, hogyha élünk.
A rohanó forgó élet,
Ugy is kimerít bennünket,
Régén széjjel roncsolta már
Agyunkat s az idegünket.
Politika? Ez jön, ez megy?...
Elcsépett unalmas téma,
Megélhetés, kenyér, munka.
Ez nálunk a főprobléma.
Mi minden fajú emberben:
Egyedül csak embert látunk,
Aki minket megbecsülnek,
Azok nekünk is barátunk...
Hisz egyforma minden bánat,
A költő így énekelte,
Az Isten a sártekére
Egyformának teremtette.
És egyforma minden ember,
Bármily nyelven szól az ajka,
Szív van benne, örül, zokog,
Egyforma a teher rajta,
Mért nem élnek békeségben
Mindenütt az összes népek,
A háborgó tenger csunya
S a nyugodt hullámok szépek.
Szeretet, hit, de szép jelszó,
Undok a gyilkoló fegyver,
Csak egy dolog hozhat sikert,
Ha kezet fog minden ember.

(—)

Mostanában

lörtént egy banketten. Vacsora közben sor került a szónoklatra és a disz-szónoklatok elhangzása után többek kívánságára — szőlásra emelkedett városunk minden lében-kandál szónoka is. Előbb ugyan köhécseléssel jelezte, hogy nem óhajt beszélni, de miután egyre erősebben hangzottak fel a „Halljuk! Halljuk!” felkiáltások, végre nagygyehezzen felmelkedett helyéről.

— Teljesen váratlanul, készületlen ért ez a megtiszteltetés, — kezdte akadékos beszédét — és így hirtelenében nem is tudtam... azt se tudom...

Felesége, aki mellette ült, és szavakra hirtelen kiegyenesedett és vérvörös arccal szólt rá.

— De..., hiszen a reggel még úgy tudtad, mint a víz-folyás!...

A kínai harctéren

még áll a harc. Onnan írja egyik előfizelőnk ezt a jellemző kis esetet.

A japán miniszterelnök, a kínai miniszterelnök és Sztalin összeülnek, hogy megbeszéljék Ázsia jövődó sorsát. Azt mondja a kínai: — Ázsia fele engem illet meg.

Erre feláll a japán és így szól:

— Egész Ázsia engem illet meg, nekem ígérte az Isten.

Erre Sztalin csodálkozva: — Én ígértem?...

Azt vallja Satu-Mare népe bel-és külváros szépe Illatszert legjobban vásárolhat — Bíró „Elite” drogueriában — Str. Cuza Vodă 5 szám alatt

— Törölték az állampolgárok közül a határon átszökötteket. A Hivatalos Lap közli azoknak az egyéneknek névsorát, akik a határon átszöktek és ezáltal állampolgárságukat elvesztették.

— Kötelező a gazdák-nak a nyári szántás. A földmívelésügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki, amelyben a gazdák-nak kötelezővé tette a nyári szántást. A jövőben tehát nemcsak tavasszal és ősszel kell a földet felszántani, hanem nyáron is. A földmívelésügyi minisztérium rendelete értelmében a nyári esőzések után az illetékes közegek megkezdik az ellenőrzést.

— 7000 éves temető

Makram effendi az egyiptomi régészeti hivatal megbízásából folytatott ásatások során a sivatag közelében 7000 éves egyiptomi temetőt talált a híres nagy szfinx közelében. Eddig 130 teljesen ép sirt bontottak fel. A sírokban számos remekművű alabástrom- és bronzedényt találtak. A temető a sírokban talált pecsétek tanúsága szerint az első egyiptomi dinasztia idejéből származik, a Krisztus előtti 5 évezredből.

— EGY TELJESEN JÓKARBAN levő, kitűnő márkájú írógép olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban

DAC és más gyártmányú
gyermekköcsök
nagy választékban
legolcsóbban
HERRMANNAL
Bul. Basarabilor No. 11
Telefon: 251.

— Munkügyi perek fellebbezési ideje. A kolozsvári tábla a közelmúltban egyik döntésében kimondta, hogy a törvényszék, mint fellebbezési bizottság által hozott munkügyi ítéletben a fellebbezés határideje csak 15 nap, ellentétben az általános fellebbezési határidővel, amely köztudomású harminc nap.

— A zenés helyiségek látványossági adója. A zenés fogyasztási üzemek látványossági adója ügyében a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy ezen túl minden ilyen helyiség az esedékes adót a hónap 10-ik 20-ik és utolsó napján köteles előre kifizetni. Az egységes eljárás érdekében a legközelebbi fizetési esedékességnél a pénzügyigazgatóságok csak az első tiznapos határidőig fogadják el az adót, ha eddig nincs is már tiz nap hátra.

— Cipőtalp — selyemből. Selyemből szeretnék jövőben a japáni cipők talpát készíteni. A kísérletek az eddigiek szerint kitűnő eredményekkel végződnek. A selyemtalpnak megfelelő ellenálló ereje van. Semmi- ben sem marad a bőrmögött, sőt a bőrrel szemben az a nagyszerű előnye is megvan, hogy a teljesen halk járás is lehetővé teszi. Az érdekes újító kísérleteknek komoly gazdasági

oka van: feleslegessé szeretnék tenni az orosz talpbőrbehozatalt.

— Dr. Gara Ernő otthagya az újságírást és jövedelmezőbb foglalkozást talált magának. Dr. Gara Ernő kitűnő újságíró nem kell a szatmári közönségnek bemutatnunk, ismerik őt az egész földkerekségen, ahol csak újságot olvasnak. Ő alapította ezelőtt husz évvel a mi lapunkat is. Majd később több erdélyi napilapnál, mint belső munkatárs dolgozott. Kitűnő írásai mindenkor frappantok a közönséget. Most ugyilát szik belefáradt már az újságírás hálátlan mesterségébe és jövedelmezőbb foglalkozást keresett magának. Egy nagy grafikai műintézet utazója lett és szorgalmasan ajánlja egyik városról a másikra a gyönyörű kivitelt és különböző naptárakat, amelyekkel állítólag igen szépen keres.

Hirdessen a

„Friss Ujság”-ban

— A káposzta mérséklési a szenvedélyeket? Haccen, dán tudós a növényi táplálékok élettani és pszichológiai hatását vizsgálta. Érdekes megállapításokra jutott, amelyek szerint a burgonya szilárdítja a jellemet, tulzott fogyasztás esetén azonban apátiát és szellemi közömbösséget idéz elő. A kelkáposztával kapcsolatban a tapasztalata, hogy elősegíti a kitartást és határozottságot az ember lelkületében. Ezzel szemben a zöldborsó felületességet, sekélyes érzelmeket, a nőknél pedig frivolitást és flörtölést eredményez. A zöldbab a professzor szerint művészi gondolatok előidézője, a fehérbab pedig előnyösen hat az idegrendszerre. A paraj állítólag energiát, szilárd céltudatosságot eredményez. A káposzta evése pedig — szerint — kitűnően alkalmas a különböző szenvedélyek mérséklésére.

— Ismét meghosszabbították a gázálarcok beszerzésének határidejét. A légügyi minisztérium körrendeletben értesítette a betegséglyező púztárakat és ebben közli, hogy a kóspárosok és kiskerekedők részére szeptember 1-ig meghosszabbították a gázálarc beszerzésének határidejét. A céhek intervenciójára engedélyezték a gázálarcok részletben való fizetését is.

A hét humora

A korzón

— Évike, tudja, hogy magának nem egyformák a kezei?
— De Laci hogy mondhat ilyet?
— Igen, egyik szebb, mint a másik,

— Jaj édesem, olyan boldog vagyok, képzeld utazom az urammal Clujra.
— Nyaralni.
— Hát ugy félig-meddig. Az uramat ugyanis megmarta egy veszett kutya.

— Azt rebesgetik, hogy maga járt Voronofnál.
— Nem tagadom.
— Na és használt?
— Mi az, hogy használt? A múltkor kidobtak a moziból, mert tizenhat éven aluliaknak tilos volt a beemenet.

— Mire vársz?
— Várom az öntöző autót, hogy ne legyen olyan por hazafelé.
— Akkor neked nem kell tisztelened anyádat és az apádat.
— ?...
— Mert anélkül is hosszú életű leszel a földön.

— Van már szobalányod?
— Nem tudom: Amikor elmentem hazulról — még volt.

A strandon.

Mama; Köszönöm, hogy megmentette a gyermekemet. Az én okos szép leányomat már a megfúlás veszedelem fenyegette. De nem gondolt ön is a veszélyre, nem gondolt a halálra?

Életemtől; Veszélyre? Hiszen én már régen nős vagyok.

Viktóriában

Törzsvendég beszél az ebédutáni feketekávé mellett;

A beteg Kohn, aki rossz vélemény nyel van az orvostudományról, felmegy az orvoshoz.

Az orvos megvizsgálja és a végén egy receptet ad neki, amit Kohn kivált, de az orvosságot eldobja. Mikor aztán Grün csodálkozását fejezi ki e fölött, Kohn ezt a magyarázatot adja:

— Nézd, én felmentem az orvoshoz, mert az orvosnak is élni kell. Kiváltottam az orvosságot, — mert a gyógyszereszeknek is élni kell. Aztán eldobtam az orvosságot, mert elvégre nekem is élni kell.

Hirdessen a

„Friss Ujság”-ban

Szeplő és májfolt

ellen
a leghatásosabb szer a

**Béress-féle
arc kenőcs**
Mindenütt
kapható

Házeladás házvétel esetén
forduljon teljes
bizalommal

Kaufmann

ingatlan forgalmi
irodájához
Piața Brătianu No. 7.

Schwartz & Lebovits S. A.

cégnél a raktáron levő
nyári áruk mélyen
leszállított árakban
kiárusíttatnak

Satu-Mare, Str. Ștefan cel Mare 1.
Telefon: 78.

Legyen az idő
napfényes vagy zord:
Elegáns nő vagy férfi

Schwartz és Lebovits-től
finom gyapjú szövet árut hord
Str Ștefan Cel Mare 1 szám.

Önnek is van
szerencséje

csak meg kell fogni!..
Vásároljon sorsjegyet

PALÁDI

sorsjegyi irodájában Str. Crisana 4
sz. alatt szerencsés számokat kap.

Írógép számoló és
számoló gép
speciális

javitó-műhelye
Pató Béla

műszerész

Satu-Mare
Piața Brătianu Nr. 7.

Aktuális öt szó: Hátralekös
előfizetését szíveskedjék mi-
előbb rendezni.

Hirdessen a

„Friss Ujság”-ban

Konferansz
Uram,

Ön azt mondotta egy társaságban, ahol a mindennap keserűségeit tárgyalták, hogy boldogok azok, akiknek semmijük sincs, mert azok ideálisták lehetnek és optimisták, mert nincs semmi veszteni valójuk...

Idealista helyett nem használnunk »eszményiséget« és optimista helyett »derűlátót« kifejezéseket, bár ezek magyarosabban, mert az előző nemzetközi kifejezések találhatóbbak. Idealista gondolkodású halandó, bizakodó természetű és legtöbbször jobbkedélyű, ellentétben az ugynevezett pesszimistával, aki leartatja a mindennap kínálókozó hasznokat és mindig sötétben látja a világot, újabban »borulató« kifejezést is használnak jellemzésére...

Uram, Ön is ilyen borulató...! Ön nem vár semmi jót a világ kialakulásából, merre elzárkózik minden elől, ami a legkisebb kulturális kötelezettséggel jár, közben nagy profitokat vág zsebre, tollasodik, gyarapodik, mert ez sikerül Önnek, mert foglalkozása a nagy jövedelmekre van beállítva és közben »minden vonalon leépi« mert pesszimista és ezen a címen meg lehet tagadni a legelemibb erkölcsi kötelezettségek diktálta kiadásokat...

Uram, Ön nem fizet szegény embernek járó járandóságokat és mosolyogva tagadja meg a fizetést a rossz viszonyokra való hivatkozással, pedig nem olyan régen még nem irigyelte azokat, akiknek semmijük sincs, hanem éppen azokat, akiknek van, éppen úgy mint ahogy most Önnek is van... sok vagyona van, azzal a különbséggel, hogy még a közelmúltban úgy mutatta, mintha Önnek is lenne és ma úgy igyekszik viselkedni, mintha nem lenne... pedig van, mindenki tudja, hogy aránytalanul rövid idő alatt tekintélyes szép vagyont szerzett, mindenki látja és mindenki ellenőrizheti, tehát nem lehet letagadni és igazán kár helvenkedni, különösen úgy, hogy a szegény embert, hamár nem fizeti ki neki a járandóságát, le, galább ne keserítse el azzal, hogy erkölcsi prédikációt tart részére az észszerűbb életbeosztásról...

Egyben, igaza van Önnek Uram, abban, hogy beosztással kell élni... De csak annak lehet beosztani, akinek van mit, és nem annak, akinek nincs mit beosztani! A kislét embere rá

van utalva arra, hogy a mindennapi keresetét megkapva, hozzájuthasson garasaihoz, miből gazdálkodjon, ha azok nem fizetnek, akiknek volna miből. Az észszerű élet prédikátora ossza be a saját kötelezettségeit úgy, hogy példát mutasson a kislét embe-
rének és ne tanácsokat adjon, hanem fizessen...!

Ne irigyelje Uram azokat, akiknek semmijük sincs és ezért megszedültségének magas lováról szálljon le egy kissé uram. tegyen eleget fizetési kötelezettségeinek s ha a jólfizető hírében akar állni és »fizet mint a köles« gondoljon a kis embereknek járó garasokra is, melyek ha nem jutnak el idejére, erre erősen ráutalt gazdájukhoz felborul az egész egyensúlyuk...

Gondoljon vissza az Ön, nemolyanrégen, szűkreszbott napjaira és nyugodjon bele a gondolatba, hogy sokkal kellemesebb érzés a vagyonos ember gondjaival küzdeni, mint a mindennapi kenyérmegkeresés ideálistájának és optimistájának lenni... Mert az utóbbi a reménykedésben leli egyetlen vigaszt a létért folytatott idegölő harcban...

— **Mezőgazdasági szaktanfolyamok a falusi mezőgazdák részére.** A földművelésügyi minisztérium hatalmas programot készített el a falusi gazdák gyakorlati szakoktatási kérdésében. A terv szerint egy-két hónapos tanfolyamokat rendeznek, amelyek hallgatóit a mezőgazdasági iskolákban helyezik el teljes ellátásra.

„Friss Ujság”
Független
közgazdasági, irodalmi
és társadalmi lap

Apare tot a doua săptămână

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Satu-Mare

Str. Cuza Vodă 30.

Telefonszám: 249.

Előfizetési árak:

Romániában: — egy évre 200 Lei
Magyarországon: — egy évre 10 P
Jugoszláviában: — egy évre 100 D

Kéziratokat nem adunk vissza. — Minden cikkért annak írója felel. — Csak válaszhelyezéssel ellátott levelekre válaszolunk levélben.

Tip. Hirsch, Satu-Mare.